

Vnútorný poriadok školy - poriadok pre žiakov ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Vnútorný poriadok upravuje § 153 zákona 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Úlohou vnútorného poriadku je racionálne rozdelenie úloh, správne využívanie pracovného času a predchádzanie školským a pracovným úrazom. Dodržiavanie vnútorného poriadku utvára predpoklady dobrého chodu školy a jej bezpečnosti.

Výchova a vzdelávanie v našej škole sú postavené na kresťanských hodnotách. Celé spoločenstvo školy - žiaci, učitelia i ostatní zamestnanci školy tvoria duchovnú jednotu, ktorá sa upevňuje vzájomnou ohľadupnosťou, úctou a láskou. Škola má záujem pripraviť žiakov pre život tak, aby sa v ňom vedeli správne orientovať, osvojili si kresťanské hodnoty, našli si primerané uplatnenie, boli šťastní.

K tomu je potrebné:

- osvojiť si a zachovávať základné pravidlá a časový harmonogram školy,
- rešpektovať program a zameranie školy,
- vzájomnými vzťahmi prispievať k dobrej pohode,
- osvojiť si zásady mravného správania, vedomosti a praktické zručnosti na veku primeranej úrovni,
- vážiť si a zveľaďovať duchovné a materiálne hodnoty, ktoré ste dostali, a ktoré vám slúžia, užívať ich pre svoje dobro, ale i pre dobro iných,
- svojím vystupovaním a činnosťou neobmedzovať osobnú slobodu iných, neohrozovať ich mravnosť, zdravie a bezpečnosť,
- chrániť a zveľaďovať vlastný majetok, spoločný majetok i majetok iných.

Preto vám odporúčame:

- dobré vzťahy budované na vzájomnom porozumení, ohľadupnosti, úcte a vzájomnej pomoci, v záujme zachovania poriadku, bezpečnosti a zdravia žiakov dodržiavať vnútorný poriadok a časový harmonogram školy, zdržiavať sa vo vymedzených priestoroch školy, svojím vystupovaním a činnosťou neohrozovať zdravie a bezpečnosť iných, zachovávať osobnú hygienu i hygienu prostredia, obliekať sa v súlade s hygienickými i spoločenskými požiadavkami, svojou činnosťou a postojmi prispieť k plneniu programu a poslania školy.

Zásady školského poriadku:

- vyučovanie sa začína o 7.45, žiak prichádza do školy najneskôr 15 min. pred vyučovaním riadne pripravený. Zo školy odchádza bezprostredne po skončení vyučovania, obeda alebo záujmovej činnosti.
- v škole sa pozdravujeme: *Pochválený buď Ježiš Kristus. Dobré ráno...* alebo *ahoj* (Ad HOnorem Jesu - Na česť Ježišovu);
- vyučovanie začíname peknou myšlienkou, prosbami alebo modlitbou. Vyučovanie ukončíme ďakovnou modlitbou.
- pred každou hodinou si žiak pripraví učebnice a učebné pomôcky. Počas vyučovania aktívne pracuje pod vedením pedagóga, rešpektuje pokyny vyučujúcich a zamestnancov školy.
- žiaci chápu disciplínu, zdvorilosť, láskavosť a vzájomnú úctu ako čnosti, ktoré si dobrovoľne

osvojujú;

- žiaci pozdravia vyučujúceho pred i po skončení hodiny postavením sa vedľa lavice,
- každý žiak dbá na osobnú hygienu i hygienu prostredia. Oblieka sa jednoducho a vkusne.
- žiaci cirkevnej spojenej školy nie sú výstredne upravení a oblečení. Maľovanie sa u dievčat, tetovanie, piercing, nosenie náušnic so znakom kríža NIE JE DOVOLENÉ, kríž nosia žiaci na dôstojnom mieste na retiazke, povrázku a podobne na krku. Náušnica má byť znakom ženskosti, nie je preto vhodná na nosenie pre chlapcov.
- žiaci sa v škole prezúvajú do prezuviek. Za prezuvky sa nepovažujú topánky s vysokým podpätkom, športová obuv (tenisky, botasky) s výnimkou halovej obuvi. Odporúčenie - halová obuv, sandále, kroxy, papuče, balerínky. Obuv musí byť viditeľne podpísaná. Každé upozornenie bude zaznamenané poznámkou v triednej knihe. Opakované neprezúvanie budeme hodnotiť ako porušenie školského poriadku. Obuv a vrchné ošatenie sa odkladá v šatni.
- žiak šetrí vlastný i školský majetok, ale i majetok svojich spolužiakov. Ak úmyselne poškodí školský majetok alebo majetok inej osoby, škodu uhradí jeho zákonný zástupca.
- ak chce žiak odpovedať alebo sa na niečo opýtať počas vyučovania, naznačí to zdvihnutím ruky,
- počas malých prestávok sa žiaci zdržujú vo svojich triedach. Počas veľkej prestávky sa voľne pohybujú (nebehajú) po chodbách školy, na školskom dvore, vo svojej triede, príp. sa riadia pokynmi službukonajúceho učiteľa. Žiak nesmie svojvoľne opustiť budovu školy. Vetranie tried zabezpečia týždenníci malými oknami. Veľké okná otvára a zatvára iba dospelá osoba.
- žiak sa svedomito pripravuje na vyučovanie v školskom klube alebo doma. Ak sa z nejakých dôvodov nemohol pripraviť, na začiatku vyučovacej hodiny sa ospravedlní vyučujúcemu.
- ak žiak nemôže byť z vážnych príčin na vyučovaní, požiada sám alebo jeho zákonný zástupca o uvoľnenie z vyučovania. Žiak je uvoľnený z hodiny, len po písomnom, osobnom alebo telefonickom predložení odôvodnenia zákonným zástupcom. Vyučujúci môžu uvoľniť žiaka z príslušnej hodiny, triedny učiteľ môže dať voľno na jeden deň, na viac dní dáva voľno žiakovi riaditeľ školy. V prípade dlhšie trvajúcej choroby oznámi zákonný zástupca žiaka triednemu učiteľovi jeho neprítomnosť čo najskôr. Po návrate donesie žiak riadne písomné ospravedlnenie. Počas troch dní stačí ospravedlnenie od rodiča. Dlhšia neprítomnosť vyžaduje potvrdenie od lekára.
- v jedálni sa žiaci zdržujú len v čase vopred určenom na konzumáciu jedla. Pred obedom i po ňom sa modlia jednotlivo alebo v skupinách. Jedlo je dar od Pána Boha, preto sa k nemu správame s úctou,
- po konzumácii ovocia, balených nápojov a ďalšieho baleného jedla, žiak odhadzuje zvyšky ovocia a obaly do košov alebo zberných nádob na to určených. Neznečisťuje nimi priestory školy, jej okolie ani mesto. Pri prichytení bude niesť za to žiak zodpovednosť. V prípade úmyselného poškodenia priestorov (steny, povaly), bude náklady na opravu znášať zákonný zástupca žiaka.
- triedna dokumentácia (klasifikačný záznam) neostáva cez prestávky v triede. Žiak nesmie v žiadnom prípade pozmeňovať záznamy v dokumentácii učiteľa, dopisovať si známky a podobne. Pri takomto zistení bude žiakovi znížená známka zo správania podľa závažnosti jeho konania.
- žiaci, ktorí čakajú na činnosť v záujmovom útvare, trávajú čas do začiatku v školskom klube alebo v CVČ,

- v školskom klube, CVČ sa žiaci správajú podľa pokynov vychovávateľa, bez dovoľenia sa nevzďaľujú a neodchádzajú domov,
- ak v rodine žiaka niektorý člen ochorie na nákazlivú chorobu, oznámi to žiak alebo jeho zákonný zástupca bezodkladne škole.
- V prípade zistenia pedikulózy či iných ochorení u žiakov bude bezprostredne kontaktovaný zákonný zástupca žiaka, ktorý pokiaľ možno ihneď zaistí prevzatie žiaka zo školy a zaistí jeho lekárske ošetrovanie, prípadne opatrenie na odstránenie parazitov.
- Dôležitou súčasťou školského života v triedach je týždennícka služba. Týždenníkov menuje triedny učiteľ. Ich povinnosti sú:

a) pred vyučovaním pripraviť pomôcky na vyučovaciu hodinu,

b) zotierať tabuľu počas vyučovania a po skončení vyučovania,

c) prípadnú neprítomnosť vyučujúceho na vyučovacej hodine oznámiť vedeniu školy najneskôr 10 minút po začiatku vyučovacej hodiny,

d) po skončení vyučovania skontrolovať triedu, pripomenúť spolužiakom, aby stoličky vyložili na lavice a odstránili neporiadok v laviciach a okolo koša,

e) v prípade, že sa v triede niečo pokazí, oznámiť to triednemu učiteľovi.

V záujme zachovania bezpečnosti a ochrany zdravia sú žiaci povinní:

- aktívne sa zúčastňovať na riešení otázok súvisiacich so starostlivosťou o bezpečnosť a ochranu zdravia,
- zúčastňovať sa školení, poučení, výcvikov uskutočňovaných školou, triednym učiteľom alebo iným zamestnancom školy,
- dodržiavať predpisy a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia, s ktorými boli riadne oboznámení ako i zásady bezpečného správania v triedach, odborných učebniach, telocvični, v budove i celom areáli školy a tiež inde pri organizovanej činnosti žiakov - na plavárni, školskom výlete, exkurzii, lyžiarskom výcviku, kultúrnom podujatí, účelovom cvičení, presune a doprave na tieto podujatia,
- dodržiavať všetky pokyny vedúcich a ostatných pedagogických zamestnancov, ktorí tieto akcie organizujú,
- pri nástupe na dopravné prostriedky, ako i zostupe z nich, tiež počas prepravy zachovávať poriadok a disciplínu,
- pri pracovnej činnosti používať predpísané alebo určené pracovné ochranné prostriedky (rukavice, plášť, okuliare...) a nosiť bezpečnú obuv,
- sústavne dodržiavať zásady sebakontroly, nevystavovať sa nebezpečenstvu z ľahostajnosti alebo pohybom na neznámych a nepreskúmaných miestach;
- upozorniť pri nevhodnom správaní či ohrozovaní zdravia taktne ostatných spolužiakov, prípadne aj dospelú osobu.

V záujme bezpečnosti, ochrany zdravia a ochrany majetku je žiakom zakázané:

- bez dovolenia učiteľa vstupovať do telocvične, odborných učební, laboratória, bazénu...
- v priestoroch školy, odborných učební, počítačových učební sa žiak správa podľa zásad správania sa v týchto priestoroch, s ktorými bol oboznámený na začiatku školského roka. V prípade nejasností, požiada o vysvetlenie vyučujúceho, prípadne správcu priestorov.
- svojvoľne manipulovať s didaktickou technikou, elektrickými prístrojmi, spotrebičmi a elektrickými rozvodmi - zásuvky, vypínače, ističe...
- v čase organizovanej činnosti piť nepreverenú vodu a jesť neznáme ovocie a zeleninu,
- v školskej budove behať, vykláňať sa z okien, strkať do spolužiakov, vystupovať a sedieť na parapetných doskách, otvárať veľké okná a manipulovať so žalúziami, vystupovať na lavice, hojdať sa na stoličkách,
- nosiť veci a predmety, ktoré by mohli ohroziť zdravie a bezpečnosť iných a tiež by mohli spôsobiť škodu na majetku, ostré predmety (mimo vyučovacích pomôcok), zapaľovače, zápalky, horľavé látky, chemikálie, zbrane a atrapy zbraní a podobne;
- nosiť cenné veci, väčšiu sumu peňazí, literatúru, časopisy, obrázky, aplikácie a súbory v mobilných zariadeniach, ktoré by mohli ohroziť vašu mravnosť,
- v škole počas vyučovania používať mobilné telefóny. V prípade, že žiak počas vyučovania používa mobilný telefón, učiteľ mu ho okamžite zoberie, žiakovi vráti SIM kartu. Mobilný telefón vráti triedny učiteľ len zákonnému zástupcovi. V prípade opakovania priestupku bude žiakovi zakázané do školy nosiť mobilné zariadenie.
- Mobilný telefón môže žiak nosiť do školy len na základe písomného súhlasu rodiča, ktoré odovzdá triednemu učiteľovi. Rodič podpisuje aj to, že v prípade straty alebo odcudzenia mobilného telefónu nie je za to zodpovedná škola, nie je teda možné vyžadovať akúkoľvek náhradu za stratu, poškodenie alebo odcudzenie mobilného telefónu od školy.
- Je prísny zákaz nahrávania zvuku a obrazu bez súhlasu učiteľov a žiakov počas pobytu v škole a na školských akciách.
- Používanie internetu počas vyučovania, prestávok a v mimovyučovacom čase na pôde školy alebo na aktivitách organizovaných školou je len v súlade so zásadami používania internetu, s ktorými budú všetci žiaci školy oboznámení a poučení o možnostiach jeho využitia. Zneužitie používania internetu na prezeranie stránok s obsahom zasahujúcim ľudskú dôstojnosť, morálne zásady cirkevnej náuky, stránky s obsahom propagujúcim násilie, pornografiu, terorizmus, neznášanlivosť, rasovú diskrimináciu a podobne bude potrestané zníženou známkou zo správania, vo vyhrotených prípadoch aj návrhom na prehodnotenie navštevovania cirkevnej školy spolu so zákonnými zástupcami. Ak žiak zistí zobrazenie podobného materiálu na zariadení s prístupom na internet, oznámi to bezprostredne taktne vyučujúcemu. Na stránke cirkevnej školy sú pod odkazom "odkazy www" linky na stránky s obsahom o ochrane a bezpečnom správaní sa na internete pre žiakov, rodičov i učiteľov.

- žiak je povinný úplne vypnúť akékoľvek mobilné zariadenie (smart hodinky a podobne) pri vstupe do areálu školy, na akciách organizovaných školou a zapnúť mobilné zariadenie až po opustení areálu školy alebo ukončení školskej akcie. V súrnom prípade žiak požiada učiteľa o potrebu použitia mobilného zariadenia. V prípade potreby rodiča kontaktovať sa so svojím dieťaťom (odkaz, dôležité informácie, nepredvídané okolnosti...), je potrebné volať triednemu učiteľovi alebo na kontakty uvedené na stránke školy;

- v prípade, že žiak počas vyučovania používa mobilný telefón, učiteľ mu ho okamžite zoberie, žiakovi vráti SIM kartu. Mobilný telefón vráti triedny učiteľ len zákonnému zástupcovi. V prípade opätovného priestupku bude žiakovi zakázané do školy nosiť mobilné zariadenie;

- rodič podpisuje, že v prípade straty alebo odcudzenia mobilného telefónu nie je za to zodpovedná škola, nie je teda možné vyžadovať akúkoľvek náhradu za stratu, poškodenie alebo odcudzenie mobilného telefónu od školy.

- IKT: žiak nesmie žiadnym spôsobom zneužiť IKT (PC, notebook, mobil, kamera, MP3,

videoprehrávače, smartphone, fotoaparát, iPod...) a pripojenie na internet na škodu školy (finančná alebo morálna škoda). Prípadné zneužitie je možné riešiť v spolupráci s políciou. Žiakovi sa zakazuje počas vyučovania používať akúkoľvek záznamovú technológiu (kamera...) s výnimkou žiakov, ktorým toto umožní na požiadanie riaditeľ školy (integrácia žiakov) alebo učiteľ počas svojej vyučovacej hodiny. Žiak nemôže v priestoroch školy na počítači sťahovať z internetu materiály ohrozujúce mravnosť a tieto materiály šíriť v akejkoľvek podobe nosičov informácií, tiež hrať hry propagujúce násilie. Počas voľných hodín, veľkých či malých prestávok sa počítače používajú len na študijné účely.

- poškodzovanie dobrého mena školy a jej zamestnancov (aj bývalých) alebo spolužiakov napr. ohováraním alebo vyhrázaním sa v škole, na verejnosti, sociálnych sieťach alebo formou vulgárnych prejavov v škole, na internete, v masmédiách bude považované za závažné porušenie Vnútorného školského poriadku s následnými príslušnými sankciami. Pedagogický zamestnanec má v súvislosti s výkonom svojej činnosti postavenie chránenej osoby, na ktorú sa vzťahuje ochrana jeho osobnosti s trestnoprávnymi následkami pri ich porušení.

- vo všetkých priestoroch školy sa správa disciplinovane, zdržiava sa verejných intímnych citových prejavov. V partnerských vzťahoch sa správa diskretne. Nedemonštruje prejavy intimity a sexuálneho správania sa.

- v priestoroch školy je žiakom zakázané nabíjanie mobilných zariadení;

- Je zakázané propagovať rasizmus, fašizmus, xenofóbiu, drogy, alkohol, násilie, ponižovanie ľudskej dôstojnosti akoukoľvek formou (oblečenie, samolepky, doplnky, prívesky, kresby a podobne).

- Fajčiť cigarety (tabakové aj elektronické), požívať alkohol, omamné a psychotronicke látky, hrať hazardné hry, a to nie len počas vyučovania, ale aj v mimovyučovacom čase, nielen

v priestoroch školy, ale aj mimo nich. V prípade zistenia tohto porušenia bude toto bezprostredne oznámené zákonnému zástupcovi, prípadne sociálny pracovníkom. Žiaci sa nesmú zdržiavať vo večerných hodinách v reštauračných zariadeniach, herniach, rušiť verejný poriadok v každom čase (Školský zákon 245/08 § 144 ods.7 písm. b).

- Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie spolužiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, riaditeľ školy môže použiť ochranné opatrenie, ktorým je okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca. Riaditeľ školy okamžite bezodkladne privolá zákonného zástupcu, zdravotnú pomoc, policajný zbor. Ochranné opatrenie slúži na upokojenie žiaka. O dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia vyhotoví riaditeľ školy písomný záznam (§ 58 ods. 3 a 4 školského zákona).

- opustiť v priebehu vyučovacieho dňa školskú budovu bez sprievodu triedneho, resp. službukonajúceho učiteľa alebo inej oprávnenej osoby (ani cez prestávku a voľné hodiny).

Nový doplnok prerokovaný a schválený na pedagogickej rade: 30. 8. 2017

Pri vstupe do školy počas vyučovania od 7.45 do 14.00 sú rodičia a iné osoby, ktoré nie sú zamestnancami školy, povinní hlásiť svoju návštevu vrátnikovi alebo vedeniu školy.

Rodičia a iné osoby, ktoré nie sú zamestnancami školy, nesmú vstupovať do školskej jedálne. Do učební a tried môžu rodičia a iné osoby vstupovať len s povolením vedenia školy a vyučujúcich.

Žiaci 1. až 4. ročníka základnej školy môžu opustiť školu v priebehu vyučovania iba v sprievode rodiča.

Starší žiaci a študenti môžu v priebehu vyučovania opustiť školu v prípade, že predložia triednemu učiteľovi alebo vedeniu školy písomnú žiadosť rodiča. Následne triedny učiteľ alebo vedenie školy vydajú žiakovi priepustku, ktorú je žiak povinný ukázať učiteľovi, z ktorého hodiny odchádza a odovzdať vrátnikovi pri odchode zo školy. Po opustení priestorov školy preberá za dieťa plnú zodpovednosť jeho zákonný zástupca.

Každý žiak má právo:

- na plnohodnotný rozvoj svojej osobnosti,
- prejavíť sa slobodne a otvorene,
- byť primerane informovaný,
- na úctu a slušné zaobchádzanie,
- byť spravodlivo hodnotený a odmeňovaný,
- používať priestory a zariadenie školy podľa ich určenia.

Každý žiak má povinnosť:

- rešpektovať zameranie a program školy,
- zachovávať základné pravidlá - vnútorný poriadok školy a časový harmonogram školy,
- zodpovedne pristupovať k svojim školským povinnostiam,
- byť zodpovedný za seba i druhých v miere nám danej,

- podieľať sa na šírení dobrého mena školy.

Vnútorný poriadok školy - výchovné opatrenia za nedodržiavanie školského poriadku

1 Výchovné opatrenia sa udeľujú podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ a SŠ.

2. Za neospravedlnené hodiny:

1 hodina	- pokarhanie od triedneho učiteľa
2 - 3 hodiny	- pokarhanie od riaditeľa školy, predvolanie na pohovor
4 - 10 hodín	- 2 zo správania
11 - 30 hodín	- 3 zo správania
31 a viac hodín	- 4 zo správania

Pri počte nad 15 neospravedlnených hodín (v jednom mesiaci) upovedomí triedny učiteľ spolu s vedením školy príslušné štátne a samosprávnej orgány a inštitúcie k šetreniu.

- Každé 3 týždne vyučujúci jednotlivých predmetov aktualizujú internetovú žiacku knižku, ktorá je prístupná na stránkach školy www.radlinskeho.sk. Prístupové meno a heslo k týmto údajom zákonný zástupca dostane od triedneho učiteľa. V prípade straty prihlasovacích údajov je možné opätovne o ne požiadať.

3. Neospravedlnené hodiny

- za neskorý príchod na vyučovanie trikrát - 1 neospravedlnená hodina,
- za neskorý príchod na vyučovanie, ak čas prevýši 15 minút, hodina sa počíta ako neospravedlnená.

4. Zápisy v klasifikačnom zázname o porušovaní školského poriadku

1	- napomenutie triednym učiteľom
2 - 3	- pokarhanie triednym učiteľom
4 - 5	- pokarhanie riaditeľom školy
5 - 8	- zhoršená známka zo správania 2. stupňa
9 - 12	- zhoršená známka 3. stupňa
nad 13	- zhoršená známka zo správania 4. stupňa

Každé udelené opatrenie bude individuálne posúdené a vopred oznámené zákonným zástupcom žiaka.

5. Okamžité pokarhanie RŠ dostane žiak za:

- úmyselné poškodzovanie zdravia spolužiaka, šikanovanie žiaka alebo skupiny žiakov, vulgárne vyjadrovanie,
- drzé a vulgárne vyjadrovanie a správanie voči učiteľom,
- úmyselné poškodzovanie majetku školy a spolužiaka. Náhrada úmyselne spôsobenej škody nevylučuje potrestanie žiaka.
- krádež vecí v škole,
- fajčenie, pitie alkoholu a užívanie drog v priestoroch školy a na akciách organizovaných školou,
- použitie mobilného telefónu na vyučovacej hodine. (Mobil môžu žiaci nosiť len na vlastnú zodpovednosť. Za stratu a krádež mobilu škola neručí.)
- nosenie nebezpečných látok a predmetov, petárd, zbraní a atráp zbraní, hranie hazardných hier,
- svojvoľnú neprítomnosť žiaka na vyučovaní alebo falšovanie ospravedlnenia, svojvoľné vzdialenie sa mimo areál školy.

V prípade vyššieho stupňa závažnosti priestupku môže byť znížená známka zo správania. Pri riešení priestupkov voči školskému poriadku je potrebné pristupovať individuálne k posudzovaniu jednotlivých priestupkov ako i k návrhu výchovných opatrení za porušovanie školského poriadku. Porušovanie školského poriadku je treba riešiť dostatočne dôsledne a pružne.

Vnútorňý poriadok školy - riešenie problematiky šikanovania

Šikanovanie

Šikanovanie sa v súčasnom období stáva vážnym problémom, ktorému je potrebné venovať neustálu pozornosť a to z hľadiska preventívneho ako aj sankčného pôsobenia.

Charakteristika šikanovania

Šikanovaním rozumieme akékoľvek správanie žiaka alebo žiakov, ktorých zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozenie alebo zastrašovanie. Ide o ciele a opakované použitie násilia voči takému žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z najrôznejších dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť. Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví.

Podstatnými znakmi šikanovania sú:

- a) úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) opakované útoky,
- d) nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou.

Šikanovanie sa prejavuje v priamej podobe: fyzickými útokmi, urážlivými prezývkami, nadávkami, posmechom, tvrdými príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí a pod.

Šikanovanie sa môže prejavovať i v nepriamej podobe, napr. prehliadaním a ignorovaním obeť.

V rámci účinnej prevencie šikanovania je dôležité najmä:

- a) vytvoriť pozitívnu klímu v škole,
- b) navodiť úzku spoluprácu medzi žiakmi, zamestnancami školy, rodičmi a jasne vymedziť možnosti oznamovať aj zárodoky šikanovania (pri zachovaní dôvernosti takýchto oznámení),
- c) vo vnútornom poriadku školy jasne stanoviť pravidlá správania vrátane sankcií za ich porušenie, viesť písomné záznamy o riešení konkrétnych prípadov šikanovania,
- d) zaistiť v súlade s pracovným poriadkom zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení i v čase mimo vyučovania žiakov, a to najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať,
- e) oboznámiť pedagogických zamestnancov so systémom školy pre oznamovanie a vyšetrovanie šikanovania, zvyšovať informovanosť pedagogických zamestnancov, organizovať semináre s odborníkmi zaoberajúcimi sa danou problematikou,
- f) informovať pedagogických zamestnancov, žiakov, aj rodičov o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvedia o šikanovaní (napr. umiestniť na prístupné miesto kontakty a telefónne číslo na inštitúcie, ktoré sa problematikou šikanovania zaoberajú),
- g) zabezpečiť vzdelávanie v oblasti prevencie šikanovania najmä triednych učiteľov, koordinátorov prevencie a výchovných poradcov,
- h) spolupracovať s odborníkmi z príslušného centra výchovnej a psychologickéj prevencie, prípadne pedagogicko-psychologickej poradne, resp. ďalšími odbornými pracoviskami poradenských a preventívnych služieb v regióne,
- i) v pracovnom poriadku školy vymedziť oznamovaciu povinnosť pre pedagogických aj nepedagogických zamestnancov,
- j) zaangažovať do riešenia a do prevencie šikanovania aj žiacke školské rady.

Metódy riešenia šikanovania

Pre vyšetrovanie šikanovania prijať nasledovnú stratégiu:

- a) zaistenie ochrany obeťam,
- b) rozhovor s deťmi, ktoré na šikanovanie upozornili, rozhovoru s obeťou, s agresormi,

- c) nájdenie vhodných svedkov, individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami (nikdy nekonfrontovať obeť a agresorov),
- d) kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov,
- e) kontaktovanie CVPP, PPP alebo diagnostické centrum (ďalej len „DC“)
- f) využitie anonymnej dotazníkovej metódy.

Pri výskyte skupinového násillia voči obeť prijat' nasledovný postup:

- a) okamžitá pomoc obeť,
- b) dohoda riaditeľa s pedagogickými zamestnancami na postupe vyšetřovania,
- c) vlastné vyšetřovanie,
- d) zabránenie moźnej krivej výpovede agresorov, ich izolácia bez moźnosti dohodnúť sa na výpovedi,
- e) pokračujúca pomoc a podpora obeť,
- f) nahlásenie prípadu polícii,
- g) kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov,
- h) kontaktovanie PPP a CVPP, DC a pod.

Opatrenia na riešenie situácie

Z opatrení pre obeť odporúčame použiť:

- a) odporúčenie rodičom obeť vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť CVPP, PPP,
- b) zorganizovanie skupinového intervenčného programu riaditeľom školy v spolupráci s CVPP, PPP,
- c) informovanie a poradenstvo pre rodičov obeť.

Z bežných opatrení pre agresorov odporúčame použiť:

- a) odporúčenie rodičom agresorov vyhľadať odbornú starostlivosť CVPP, PPP,
- b) zníženie známky zo správania,
- c) preloženie žiaka do inej triedy, pracovnej či výchovnej skupiny,
- d) výchovné opatrenia - napomenutie a pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy; podmienené vylúčenie a v najzávažnejších prípadoch až vylúčenie zo školy.

V mimoriadnych prípadoch sa môžu použiť ďalšie opatrenia:

- a) odporúčanie rodičom umiestniť žiaka na dobrovoľný diagnostický pobyt do miestne príslušného DC, prípadne do liečebno-výchovného sanatória,
- b) oznámenie príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny - sociálno-právna ochrana detí za účelom využitia nutných výchovných opatrení v prospech maloletého v zmysle zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, v znení neskorších predpisov,
- c) oznámenie príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo čin inak trestný (u maloletých).

Spolupráca školy s rodičmi žiakov

Pri podozrení šikanovania je potrebná spolupráca vedenia školy, koordinátora prevencie, prípadne výchovného poradcu a ďalších pedagogických zamestnancov tak s rodinou obete, ako aj s rodinou agresora. Nedá sa však predpokladať, že rodičia budú vždy hodnotiť situáciu objektívne, preto sa odporúča upozorniť ich na to, aby si všímali možné príznaky šikanovania a ponúknuť im pomoc. Pri pohovore s rodičmi majú dbať pedagogickí zamestnanci na taktný prístup a najmä na zachovanie dôvernosti informácií.

Spolupráca školy s ďalšími inštitúciami

V rámci prevencie šikanovania a pri jeho riešení je dôležitá spolupráca s CVPP, PPP, ako aj s ďalšími inštitúciami a orgánmi.

Je dôležité riadiť sa opatreniami a odporúčaniami Štátnej školskej inšpekcie a CVPP, PPP.

Pri podozrení, že šikanovanie naplnilo skutkovú podstatu priestupku alebo trestného činu, je riaditeľ povinný oznámiť túto skutočnosť príslušnému útvaru Policajného zboru SR.

Bez zbytočného odkladu oznámiť orgánu sociálno-právnej ochrany skutočnosti, ktoré ohrozujú žiaka, alebo že žiak spáchal trestný čin, prípadne opakovane páchal priestupky.

Výchovné opatrenia súvisiace so šikanovaním

Pokarhanie od RŠ – slovné ponižovanie spolužiakov: ponižujúce prezývky, nadávky, posmešné poznámky, strkanie, vulgárne vyjadrovanie, surové žarty na jeho žarty (rozhodujúcim kritériom je, do akej miery je dieťa konkrétnou prezývkou, žartom zraniteľné). Jednorazová akcia sa za šikanovanie nepovažuje.

Znížená známka – 2. stupeň – šikanovanie žiakov s jasným úmyslom ublížiť druhému:

- fyzické ublíženie: bitky, strkanie, rany, kopanie, odreniny, modriny, škrabance...
- psychické ublíženie: opakované slovné ponižovanie spolužiakov, príkazy od iných detí podávané panovačným tónom a skutočnosť, že sa im žiak podriaďuje, krádeže peňazí a vecí, schovávanie a ničenie vecí...

Znížená známka – 3. – 4. stupeň – opakovanie a početnosť prejavov fyzického a psychického šikanovania.

Prerokované a schválené pedagogickou radou 30. 8. 2017.